

אור דוד

מוקדש
הבה"ח
דוד
צברדלינג ז"ל
בן שלמה זלמן
ושושנה נעמי
הי"ו.

פרשה	כניסת שבת			יציאת שבת			מס' גיליון
	ירושלים	בני ברק	חיפה	ירושלים	בני ברק	חיפה	
עקב	18:59	19:16	19:09	20:12	20:15	20:16	6

"דבר בעיתו מה טוב" – מאורעות התנ"ך בתאריך היומי, על פי ספרו של הבה"ח דוד צברדלינג ז"ל.

כ"ח אב: א ויאמר יהוה אל משה פסל לך שני לוחות אבנים פראשנים וכתבתי על הלוחות את הדברים אשר היו על הלוחות הראשנים אשר שברתי: ב והיה נכון לבקר ועליתי בבקר אל הר סיני ונצבת לי שם על ראש ההר: ג ואיש לא יעלה עמך וגם איש אל ירא בכל ההר גם הצאן והבקר אל ירעו אל מול ההר ההוא: ד ויפסל שני לוחות אבנים פראשנים (וישכם משה בבקר ויעל אל הר סיני כאשר צוה יהוה אתו ויקח בידו שני לוחות אבנים):

(שמות לד, א-חצי פסוק ד) (סדר עולם פרק ו)

[א בעת ההוא אמר יהוה אלי פסל לך שני לוחות אבנים פראשנים ויעלה אלי ההרה ועשית לך ארון עץ: ב ואכתב על הלוחות את הדברים אשר היו על הלוחות הראשנים אשר שברתי ושמתם בארון: ג ואעש ארון עצי נשטים ואפסל שני לוחות אבנים פראשנים (ואעל ההרה ושני הלוחות בידי):

(דברים י, א-חצי פסוק ג) (כנ"ל)]

מר"ן בן איש חי – פרשת עקב שנה ראשונה.

א. על הנאת הריח צריך לברך וסמכו זה אקרא בפסוק "כל הנשמה תהלל יה" (תהילים קנו, ו), איזהו דבר שהנשמה נהנית ממנו זה הריח (ברכות מג:), דאע"פ שהגוף נמי נהנה ממנו עם כל זה הנאת הנשמה מן הריח היא יותר מרובה מהנאת הגוף כי הנאת הגוף מסתלקת תיכף ומיד כשיעבור הריח אבל הנאת הנפש מן הריח מתמדת ונשארת כוחה בה, ומטעם זה אין מברכין על הריח ברכה אחרונה מפני כי אצל הגוף הנאה מועטת היא שעוברת ממנו תיכף ודמי לאכילה שאין מברכין עליה ברכה אחרונה אחר העיכול שנתעכלה, ומטעם זה גם כן אין מברכין שהחיינו על הריח אע"פ שהוא בשמים אשר יתחדשו משנה לשנה, מפני שהנאת הריח אצל הגוף היא הנאה מועטת, ואע"פ שאצל הנפש היא הנאה מרובה לא שייך לברך שהחיינו בעבור הנאת הנפש כי הנפש נצחית ולא תמות ולא שייך לגבי ידידה ברכה של שהחיינו וכנזכר בפוסקים ז"ל:

א. קודם שיברך ברכת הגומל יאמר פסוק (תהילים קיא, א): "אודה ה' בכל לבב בסוד ישרים ועדה", ואח"כ יברך "ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם הגומל לחיילים טובות שגמלני כל טוב", והשומעים אומרים האל שגמלך כל טוב הוא יגמלך כל טוב סלה, והוא אומר אחריהם אמן כן יהי רצון:

ב. צריך לברך בפני עשרה ותרי מנייהו דתנו הלכתא, וטוב להזהר שיהיו י"ב עם המברך וגם בהדי תרי רבנן הנזכרים, ואם לא נזדמן לו תרי דתנו הלכתא אפילו הכי יברך ואין לבטל הברכה בעבור זה, ונהגו לברך אחר קריאת התורה בציבור שעל הרוב נמצא שם תרי דתנו הלכתא, ואם בירך בפחות מעשרה יש אומרים שלא יצא ידי חובתו ויש אומרים שיצא, וטוב לחזור ולברך בפני עשרה בלי שם ומלכות אלא יהרהר שם ומלכות בלבד, והמברך בלחש הוה לה כאלו בירך שלא בפני עשרה, וגם בזה צריך לחזור בלי שם ומלכות בפני עשרה בהרמת קול ורק יהרהר שם ומלכות בלבד:

ג. העשרה יושבין דכתיב ובמושב זקנים יהללוהו, והמברך עומד משום דברכה זו היא במקום קרבן תודה והמקריב עומד ומקריב, ולכן אין מברכים ברכת הגומל בלילה אלא ביום, ובדיעבד אם בירך בלילה יצא ידי חובתו ועיין חתם סופר אורח חיים סימן נ"א:

ד. קטן פחות מי"ג שנים כיון שהגיע לחנוך צריך לברך, ואע"ג דיש חולקים מכל מקום במקום דאיכא מנהג לברך בשם ומלכות יברך, ובמקום דליכא מנהג ידוע יברך בלי שם ומלכות מפני סברת החולקים:

ה. הנשים חייבין בברכת הגומל ויברכו בעשרה כדי לברך בשם ומלכות, ואם קשה לה לברך בעשרה מחמת הבושה תברך בלא שם ומלכות, ואם אינה יודעת ילמדו אותה בעלה או אחר כי ברכה קצרה היא:

ו. מי שחלה בעניו ונתרפא היה בדין לברך אך לא נהגו, ומכל מקום יברך בעשרה בלי שם ומלכות אלא יהרהר שם ומלכות בלבד, ועיין עקרי הד"ט אות כ"ד ושאר אחרונים, וטוב שיאמר קודם הברכה שלשה פסוקים אלו "ויברך דוד את ה' לעיני כל הקהל, לך ה' הגדולה וכו' והעושר והכבוד וכו'" ואח"כ יברך ברכת הגומל בלי שם ומלכות, ועיין פתחי תשובה יורה דעה סימן שכ"ח סעיף קטן א' מה שכתב בשם הרב פרי תבואה מה שקבל מרביתו יעויין שם:

ז. על מיחושין כגון מיחוש הראש וכיוצא שאינו חולי הכולל כל גוף אינו מברך, ולא נקרא חולה כדי לברך אלא אם כן נפל למטה שלשה ימים, ואין צריך לזה שלשה ימים שלמים מעת לעת:

ח. מי שיש לו קדחת הבאה לעתים ידועים ומזיע ועומד אחר הזיעה על רגליו כבריא, וחוזר חלילה הרי זה לא יברך בזיעה שבין קדחת לקדחת אלא ימתין עד שינצל לגמרי שחום ההוא לא יבא ויגרשנו וילך, וצריך להמתין עד שיעברו עליו שלשה עונות כזכר בחסד לאלפים ואחרונים:

